

L'efervescència programada és eròtica

Autoria: Lourdes Toledo
 Títol: *Efervescència programada*
 Editorial: Bromera, Alzira, 2024
 92 pàgines

Des de l'instant precís en què fixem la vista en el títol del següent recull de narracions curtes que guanyà el proppassat Premi de Literatura Eròtica de la Vall d'Albaida (2023) ens adonem de la transcendència d'una confrontació binària en la base: obsolescència o efervescència? El modisme que hi subjau és, com ja podeu inferir, el d'"obsolescència programada", un fenomen estretament lligat a la històrica societat de consum o a la històrica fase del capitalisme financer i especulatiu en què vivim. Doncs bé, l'autora Lourdes Toledo capgira el seu significat i el repristina, sense despullar-lo de la seua dimensió cronològica, per reivindicar explícitament la sexualitat madura. Almenys així ho veig jo, amb la seua insistència en una mena de números primers del sexe (20, 40 o 60 anys, aproximadament) que pretén seqüenciar les grans etapes de la sexualitat humana, una sexualitat que es reprograma o reconfigura exhaustivament i periòdica i on la dona sempre és (pro)activa i no necessita gaire concentració ni ferments retòrics per trobar un detonador del desig.

Toledo ho fa mitjançant divuit contes curts, que són com llambregades o epigrames eròtics decameronians, sempre en prosa, és clar. Es tracta d'un mètode en harmonia amb els temps que corren, temps que prioritzen la fragmentació i la discontinuïtat per sobre de la unitat i la continuïtat del relat. Per altra banda, hi ha certs recursos molt actuals com l'al·lusió a les noves formes de socialització (plataformes de busca de parella com, per exemple, Tinder) o referències a esdeveniments recents com en la narració *Sexfinament*, quan la quarantena de 2020 també forçosament ho fou de sexe per a molta gent, dins o fora del tàlem nupcial... Aquesta tècnica ens permet confrontar en tot moment la nostra pròpia vivència recent –la del públic lector– amb la dels contes i això ens els fa ben familiars.

M'interessa aturar-me una mica més en la concepció del sexe en la mitjana o avançada edat perquè és la defensada per Toledo. Es tracta d'un hedonisme femení “retrobat” que ha passat pel “filtre” –la noció de *philtre* (déf.: *Boisson magique faisant naître l'amour, ou boisson pernicieuse*) en francès m'ajudaria més a polir l'argument, però ja m'enteneu– del record i de l'experiència: “D'aquella primera ensopegada va eixir radiant, excitada, temptada de nou pels codis d'una seducció llargament oblidada” (p. 24). I tot i que el sexe és el pal de paller –passeu-me la metàfora fàl·lica, o potser no ho és?– i tot ho condiciona com un camp magnètic, la modalitat és sempre femenina, com l'excitació o la libido i, si fa no fa també, la funció de l'orgasme (la referència a Wilhelm Reich no és baldera).

Sovint, el sexe en les narracions és un objectiu en si mateix: “...només volia una bona selecció d'amants, com una mena de celler on baixar de tant en tant, obrir un suro, ensumar-hi i beure'n” (p. 37). No cal pretext ni context per al sexe, ni edat ni orientació preferent –els contes representen, per tant, un cert al·legat a l'ambigüïtat–. Se sobreentén, o és molt breu. Però tampoc no voldria que s'entengués que el sexe en els contes de Toledo és totalment independent de l'objecte, ja que també té els seus codis i les seues lleis inefables.

Siga com siga, no podem oblidar que gairebé tots els relats contenen un cert grau d'insatisfacció o d'escalfament interromput, un tret molt i característic de l'entorn en què se situen les protagonistes –aqueix àmbit indeterminat de l'Europa meridional, amb un subtil accent francès– perquè les expectatives són quasi sempre inferiors a la realitat

CAR ACT ERS

circumdant. Aquesta és una altra particularitat contrastada de la nostra societat del segle XXI.

En conclusió, Lourdes Toledo posa a la nostra disposició uns textos concisos i frescos, dinàmics, per ampliar les coordenades temporals i/o espacials de la sexualitat, i ho fa com a testimoni directe d'una època de ràpides mutacions que no sabem fins a quin punt alterarà "els bons costums", entre els quals es troba la llibertat sexual.

Carles Miret Estruch